

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Transformational Leadership Of School Administrators Affecting Students-Centered
Learning Of Teachers Under Chonburi Primary Educational Service Area 1

วิศวะ หมั่นจิตร* สรรเสริญ หุ่นแสน** ลินดา นาคโปย***

Wisawa Muenchit* Sunsuen Hunsan** Linda Nakpoy***

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Rajabhat Rajanagarindra University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู และ 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ และด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริมความคิดของนักเรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .014) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถทำนายได้ร้อยละ 63.90 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ $Z'Y = 465Z_4 + .315Z_1 + .213Z_2 + -.165Z_3$

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา, ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Abstract

The objectives of this research were to study 1) levels of school administrators' transformational leadership; 2) levels of students-centered learning management; 3) relationship between the transformational leadership of administrators and the students-centered learning management; and 4) the transformational leadership of school administrators affecting students-centered learning management. The sample consisted of 302 administrators and teachers in the academic year 2023. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean,

standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression analysis. The research findings found that: 1) The level of school administrators' transformational leadership overall and each aspect were a high level, ranking by mean scores from high to low: inspirational motivation, intellectual stimulation, idealized influence and individualized consideration respectively. 2) The level of students' centered learning management overall and each aspect were at a high level, ranking by the mean scores from high to low: using media and technology, participation learning, measuring and assessment student learning. The lowest level was doing activities respectively. 3) The relationship between school administrators' transformational leadership and students' centered learning management were at the positive high correlation ($r_{xy}=.778$), with the statistical significance at the .01 level. 4) The school administrators' transformational leadership in terms of individualized consideration, idealized influence, inspirational motivation and intellectual stimulation affected the students' centered learning management with the statistical significance of .05. They could be used to predict students' centered learning management at 63.90%. The predictive equation could be written in form of standard scores as $Z'Y = 465Z_4 + .315Z_1 + .213Z_2 + .165Z_3$

Keywords: School administrators, Transformational Leadership, Students' Centered Learning

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 มาตรา 22 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2563, หน้า 4) บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 บัญญัติไว้ว่า “การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลาย และให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ซึ่งการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางดีงาม ช่วยทำให้จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษابرลุตามเป้าหมาย ช่วยเสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมี

ความสุข ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด ช่วยสร้างประสบการณ์ต่างๆ สามารถนำไปสู่การสร้างเสริมอาชีพ รวมถึงสามารถพัฒนาผู้เรียนให้น้องๆ ได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้พัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ (กุลิสรา จิตรชญา วณิช, 2562, หน้า 11)

โลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา บทบาทหน้าที่ของครูจึงถูกปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยเพื่อให้ทันสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วครูจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้พร้อม และพัฒนาตนเองให้ทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาด้านทักษะวิทยาการสอนให้มีความทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เทคนิค วิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ (พนมนคร มีราคา, 2560, หน้า 25) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และเน้นการนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตจริง โดยการสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมและการเจรจาโต้ตอบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 26)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ความรู้ที่เกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียวต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การ เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการแก้ปัญหาอีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ครูต้องลดบทบาทในการสอน และการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรงแต่ไปเพิ่มกระบวนการ และกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อน (อชิกร ทาแกง, 2564, หน้า 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและเป็นส่วนผลักดันให้เกิดกระแสการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพกว้างทั้งประเทศไทย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการปฏิบัติที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและคงทน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561, หน้า 15) ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 9) จึงได้กำหนดมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานในด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง รวมทั้งความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและการนำผลมาพัฒนา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษานั้นว่ามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนให้ครูมีการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนการสอน ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์เป็นผู้นำการศึกษา สามารถบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนให้มากที่สุด สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและก้าวสู่ทิศทางการพัฒนาที่ดีขึ้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จได้ (จิราพร อินทุสมบัติ, 2564, หน้า 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่

แสดงออกถึงความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการเรียนการสอนร่วมกับครู เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของเดวิดและโทมัส (David & Thomas, 1989, p.135; อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ ยศธาสและคณะ, 2558, หน้า 71-72) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกให้เห็นถึงกระบวนการบริหารและจัดการการศึกษาในสถานศึกษาที่มุ่งจะทำให้ผู้ตามให้ความไว้วางใจ มีความรู้สึกชื่นชม ให้ความจงรักภักดีและเคารพนับถือต่อผู้นำจนสามารถส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานให้ได้ผลมากกว่าความคาดหวังเดิม (สุพรรณิกา สุบรรณจ, 2560, หน้า 28) อีกทั้ง กิตติศักดิ์ ปัญญา (2561, หน้า 81) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับศิริพร ปานกลาง (2565, หน้า 87) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากผลการรายงานการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563 -2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโครงการที่เร่งรัดในการจัดกิจกรรมในช่วงระยะเวลาสั้นปีงบประมาณ ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติได้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ไม่สามารถนิเทศ ติดตาม และลงพื้นที่เชิงประจักษ์ได้ ส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนลดลงเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2565, หน้า 80) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 2.79 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2565, หน้า 24) ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จึงได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการศึกษารวมทั้งรูปแบบความหลากหลายในการแสวงหาความรู้และการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2565, หน้า 80-81) ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ครูมีการปรับรูปแบบการเรียน เปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ และการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 82 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 95 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,286 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,391 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2565, หน้า 9)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 82 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มี 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม และ 4) ด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2564, หน้า 19)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูมีขั้นตอน 5 ด้านด้วยกัน 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 3) ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน 4) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้เรียน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2564, หน้า 19)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อให้ความเห็นชอบในการขอเก็บข้อมูล จากนั้นนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยสแกนคิว

อาร์โค้ด ทำแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมา 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหา ค่าร้อยละ ค่าความถี่

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ (Enter Method) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 72.52 มีอายุ 21-30 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 27.48 มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 72.85 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 38.41 และมีตำแหน่งเป็นครู จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 93.71

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 302		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ	4.47	.53	มาก	3
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.49	.50	มาก	1
3. ด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม	4.48	.45	มาก	2
4. ด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล	4.45	.55	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.47	.47	มาก	

ตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = .47) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = .50) ด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = .45) ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = .53) และด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = .55) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู	n = 302		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	.49	มาก	5
2. ด้านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	4.43	.48	มาก	3
3. ด้านการส่งเสริมความคิดของผู้เรียน	4.62	.49	มากที่สุด	1
4. ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.44	.54	มาก	2
5. ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน	4.42	.53	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.43	.37	มาก	

ตารางที่ 2 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้ง 5 ปัจจัย มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .37) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมความคิดของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = .49) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .54) ด้านการเรียนรู้แบบมี

ส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.43, S.D. = .48$) ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{x} = 4.42, S.D. = .53$) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.23, S.D. = .49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y
X_1	1.000					
X_2	.822**	1.000				
X_3	.818**	.815**	1.000			
X_4	.821**	.865**	.831**	1.000		
X	.928**	.938**	.923**	.945**	1.000	
Y	.736**	.739**	.652**	.770**	.778**	1.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .778$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทุกตัวที่ศึกษา (Multicollinearity) โดยตรวจสอบค่าพิภักต์ความเผื่อ (Tolerance) ต้องมีค่าไม่ใกล้ศูนย์ ($> .05$) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance inflation factor) ต้องมีค่าน้อยกว่า 10 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) จากนั้นวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Source of Variation	SS	df	MS	F	sig
Regression	26.087	4	6.522	131.626 **	.000
Residual	14.716	297	.050		
Total	40.803	301			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นลำดับต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	<i>b</i>	<i>S.E.</i> _{<i>b</i>}	<i>B</i>	<i>t</i>	<i>sig</i>
ค่าคงที่ (<i>Constant</i>)	1.959	.131		14.995	.000
ด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล (<i>X₄</i>)	.310	.053	.465	5.863	.000
ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ (<i>X₁</i>)	.220	.049	.315	4.468	.000
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (<i>X₂</i>)	.158	.057	.213	2.761	.006
ด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม (<i>X₃</i>)	-.134	.057	-.165	-2.333	.020
ค่าคงที่ (<i>a</i>) = 1.951					
<i>R</i> = .800, <i>R</i> ² = .639, <i>S.E.</i> _{<i>est</i>} = .22259, <i>F</i> = 131.626, <i>P</i> = .000					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล (*X₄*) ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ (*X₁*) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (*X₂*) และด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม (*X₃*) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (*R*²) เท่ากับ .639 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 63.90 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = a + bX_4 + bX_1 + bX_2 + bX_3$$

$$Y' = 1.959 + .310X_4 + .220X_1 + .158X_2 + -.134X_3$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z'Y = .465Z_4 + .315Z_1 + .213Z_2 + -.165Z_3$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีประเด็นน่าสนใจ ซึ่งนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การอยู่รอดขององค์การทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มองเห็นปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยสามารถบริหารจัดการควบคู่กับการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมให้กับองค์การ รวมถึงพัฒนาบุคลากรในองค์การให้มีความสมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพราะระบบการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปและได้รับการปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับจิราพร อินทุสมิต (2564, หน้า 97) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากการศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาระดับ การศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนในทุกด้าน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีมาให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ วางแผน และตัดสินใจ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และบูรณาการเนื้อหา ที่จะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับศิริพร ปานกลาง (2565, หน้า 84) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .778$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้าน จึงก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ทำให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีการส่งเสริมความคิดของผู้เรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง ย่อมสร้างประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับติดศักดิ์ ปัญญา (2561, หน้า 85-86) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเป็นแบบอย่างเชิงอุดมคติ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม และด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามลำดับ สามารถทำนายประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 63.90 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม มีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจน มีความเสียสละทุ่มเท คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ใช้ผลของการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างของความสำเร็จ เพื่อให้บุคลากรเกิดความเคารพนับถือ ศรัทธาและไว้วางใจ สอดคล้องกับศิริพร ปานกลาง (2565, หน้า 84) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉะเชิงเทรา นำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรมีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการมอบหมายกระจายภาระงานอย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าและส่งเสริมศักยภาพของแต่ละคนให้สูงขึ้นต่อไป

2. จากการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่างจะทำให้ครูมีแรงบันดาลใจในการจัดกิจกรรม ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและสังเคราะห์ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู เป็นการศึกษาในระดับสถานศึกษาหรือจังหวัด เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ ปัญญะ. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ อินทุสมบัติ. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นนทบุรี: พีบาลานซ์ ไซด์แอนปริ้นตัง.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ทวีศักดิ์ ยศดาและคณะ. (2558). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเรียนการสอนของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี 67
- การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2 (1), 74-75.
- พนมนคร มีราคา. (2560). ครูต้องมีลักษณะอย่างไร...ในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 5 (2), 23-35.
- ศิริพร ปานกลาง. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ชลบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีเลฟเว่น สตาร์ อินเตอร์เทรด.
- สุพรรณิกา สุบรรณาจ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- David C. & Thomas, D.A. (1989). *Leadership in Organization*. (2nd ed). Englewood cliffs, NJ: PHall.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.